

16.6.2006

Ilmoittautuminen pääministerin parhaat käytännöt -kilpailuun 2006

Kansallinen Tietoturvapäivä on Suomessa julkishallinnon, elinkeinoelämän ja järjestöjen yhteinen hanke, jota vetää Viestintävirasto. Tietoturvapäivän keskeisenä päämääränä on viestinnän keinoin kohentaa kansalaisten internetin hyödyntämismahdollisuuksista ja toisaalta tieturvauhista sekä keinoista, joilla näiltä uhilta voidaan suojautua ja välttyä. Tietoturvapäivä järjestetään vuosittain helmikuussa. Tietoturvapäivähanke on yksi kansallisen tietoturvallisuusstrategian päähankkeista.

Tietoturvapäivä on hyvä esimerkki siitä, miten erilaiset organisaatiot voivat yhdistää voimansa tärkeän asian puolesta edistääkseen yhteistä hyvää. Tietoturvapäivällä on myös tutkitusti vaikutusta kohderyhmiensä tietoturvatietoisuuteen.

Tietoturvapäivää on vietetty jo kolme kertaa

Aluksi muistutettiin kotikäyttäjiä tietokoneen suojaamisen tärkeydestä

Ensimmäinen Tietoturvapäivä järjestettiin Suomessa 11.2.2004 ja sen kohderyhmänä olivat internetin kotikäyttäjät. Päivän tavoitteena oli saada kaikkiin internetiin liitettyihin kotitietokoneisiin käyttöjärjestelmän päivitys, ajantasainen virustorjuntaohjelmisto ja palomuuuri.

Vuoden 2004 Tietoturvapäivänä jaettiin yli miljoonaan suomalaiskotiin painettu **Joka Kodin Tietoturvaopas**. Samalla julkaistiin **tietoturvaopas.fi-verkkosivusto**, joka sisältää hyödyllistä tietoa muun muassa tietokoneen suojaamisesta tieturvauhilta.

Tietoturvatietoa lapsille ja nuorille

Toinen Tietoturvapäivä kohdennettiin erityisesti peruskoululaisille, heidän opettajilleen ja vanhemmilleen. Tietoturvapäivän kolme keskeistä viestiä olivat Suojaa tietokoneesi, Turvaa itsesi ja Noudata pelisääntöjä. Viesteillä pyrittiin saamaan nuoriso pohtimaan omaa internetin käyttöään ja muuttamaan sitä tarvittaessa turvallisempaan suuntaan.

Kouluissa annettavan tietoturvaopetuksen tueksi internetissä avattiin **tietoturvakoulu.fi-verkkopalvelu**, jossa on omat osiot oppilaille, opettajille ja vanhemmille. Sivusto sisältää tietoturvatietoa, pohdinnan aiheita ja tehtäviä. Lisäksi sivustolla avattiin tietoturva-aiheinen kilpailu, johon saivat kuukauden aikana osallistua kaikki Suomen peruskoululaiset. Sivusto on julkaistu myös ruotsiksi.

Tietoturva on kaikkien asia

7.2.2006 vietettiin kolmatta Tietoturvapäivää, joka on jo vakiinnuttanut asemansa kansallisena teemapäivänä. Ensisijaisena kohderyhmänä olivat pienet ja keski-suuret yritykset, mutta tietoturvatietoa suunnattiin edelleen myös peruskoululaisille, heidän opettajilleen ja vanhemmilleen sekä internetin kotikäyttäjille.

Kuluvana vuonna on erityisesti haluttu korostaa sitä, että tietoturvan tulisi olla osa arkipäivää niin yrityksissä kuin kouluissakin. Tietoturvapäivä käynnistää siis koko vuoden kestävät tietoturvatalkoot. Jokaisen omaa vastuuta tietoturvalisessä toiminnassa tuotiin esille sloganilla "Tietoturva on kaikkien asia".

Päivän päätavoitteena oli antaa pk-yrityksille eväitä tunnistaa tietoturvan merkitys yrityksen liiketoiminnan kannalta ja auttaa luomaan pelisäännöt, joilla toimintaa voidaan muuttaa tietoturvalisemmäksi.

Tietoturvaopas.fi-sivustolle avattiin pienten ja keski-suurten yritysten käyttöön laaja verkkopalvelu. **Yrityksen tietoturvaopas** on käytännönläheinen tietopaketti, jossa on arjen liiketoimintaan kytkeytyvää tietoa ja välineitä yrityksen tietoturvan kartoittamiseen ja kohentamiseen. Käytännön esimerkkien avulla yritys voi luoda omat pelisäännöt, joilla toimintatapoja voidaan muuttaa tietoturvalisemmiksi.

Sivustolla on muun muassa malli tietoturvariskien tunnistamiseen ja tietoturvasuunnitelman laatimiseen, tarkistuslistoja sekä esimerkkejä yrityksen tietoturvakäytäntöjen luomiseen ja henkilöstön kouluttamiseen. Sivusto on tarjolla myös ruotsiksi.

Vuoden 2005 Tietoturvapäivä kouluissa oli hyvä alku lasten ja nuorten tietoturvatietoisuuden lisäämiselle. Kouluista viime vuoden kampanjan jälkeen saadun palautteen perusteella opettajat toivovat aiheen esillä pitämistä myös tulevana vuosina. Tietoturvakoulu.fi-verkkopalvelu toimii edelleen peruskoulujen tietoturvaopetuksen tukena. Sivustoa tuoretettiin ja sille lisättiin uutta materiaalia niin lapsille, opettajille kuin vanhemmille. Lisäksi sivustolla julkaistiin uusi tietoturvakilpailu, johon osallistui ennätyselliset 15 000 koululaista. Kouluihin lähetettiin myös tietoturva-aiheisia kirjanmerkkejä, joiden välityksellä asia kulkeutui oppilaiden mukana myös koteihin.

Lisäksi verkon kotikäyttäjille tarjotaan entistä kattavammin tietoturvatietoa uudistuneen tietoturvaopas.fi-sivuston kautta. Uutta sivustolla on internetin käyttömahdollisuudet kuluttajanäkökulmasta ja niihin liittyvät tietoturvauhat. Myös muita osiota täydennettiin. Sivusto on laaja tietopaketti, joka on kuitenkin kansantajuinen ja sisältää monipuolisesti käytännön ohjeita oman tietoturvalisisuuden parantamiseen ja ylläpitämiseen.

Viestintää monessa muodossa

Tietoturvapäivänä koko Suomen kansaa muistutettiin tietoturvan tärkeydestä televisiossa ja lehdissä. Tietoturvapäivänä julkaistiin kokosivun mainokset valtakunnallisissa päälehdissä ja tv-tietoiskuja esitettiin MTV3:ssa sekä Yleisradion tv-kanavilla, FST:n puolella myös ruotsiksi.

Pääkohderyhmille suunnattiin markkinointia kohdennettuja kanavia hyödyntäen. Koululaisia ja opettajia heräteltiin pohtimaan tietoturvan tärkeyttä Opettaja-lehdessä ja Koululaisessa julkaistuilla ilmoituksilla. Nuorisomainonnassa pääviestit käännettiin nuorisokielelle. Pk-yrityksiä houkuteltiin verkkopalveluun valtakunnallisissa talouslehdissä ja alueellisissa yrityslehdessä julkaistuilla ilmoituksilla, joiden pääviesti oli "Kyse ei ole rahasta vaan asenteesta. Hyvä peruspaketti tietoturvaa nyt 0 €."

Hankkeessa mukana olevat organisaatiot pitivät tietoturvateemaa näkyvästi esillä myös omissa viestintäkanavissaan, kuten kotisivuillaan ja asiakaslehdissään. Bannerimainoksia tietoturvakoulu.fi:stä ja Yrityksen tietoturvaoppaasta teetettiin hankkeessa mukana olevien yhteisöjen käyttöön.

Hanketta ja sen verkkosivuja esiteltiin myös suoraan kohderyhmien edustajille: opettajia tavattiin tammikuussa 2006 Educa-messuilla, jotka ovat maan suurin opetusalan tapahtuma, ja pk-yrittäjiä huhtikuussa Oma yritys -messuilla.

Opastusta ja neuvontaa

Tietoturvakoulu.fi-sivustolla toimii kouluille suunnattu **Kummipankki**-palvelu. Tämän palvelun kautta opettajat saavat maksutta hakea tietoturva-asiantuntijaa puhumaan oppilaiden turvallisesta internetin käytöstä koulun tilaisuuksiin, esimerkiksi vanhempainiltoihin, opettajien omiin tilaisuuksiin tai oppitunneille. Asiantuntijat tulevat hankkeessa mukana olevista organisaatioista. Palvelu toimii lähestulkoon koko maassa ja se on ollut toiminnassa vuosina 2005–2006. Palvelusta on myönteisiä kokemuksia.

Kotikäyttäjille suunnatulla tietoturvaopas.fi-sivustolla toimi vuosina 2004–2005 Kysy tietoturvasta -palvelu, jossa asiantuntijat vastasivat kansalaisten lähettämiin kysymyksiin. Sivustolla on tarjolla nykyäänkin runsaasti käytännön ohjeita ja opastusta erilaisiin arkipäivän tietoturva-pulmiin.

Tietoturvapäivällä on vaikutusta

Tietoturvapäivä on saanut hyvän vastaanoton suomalaiskouluissa. Toukokuussa 2005 ja huhtikuussa 2006 tehtyjen kyselytutkimusten mukaan valtaosa kyselyyn vastanneista opettajista tuntee Tietoturvapäivän ja pitää sitä tarpeellisenä. Suurin osa kyselyyn vastanneista opettajista arvioi Tietoturvapäivällä olleen myönteinen vaikutus oppilaiden internetin käyttöön.

Tutkimusten mukaan opettajat pitävät tietoturvakoulu.fi-sivustoa hyödyllisenä opetusvälineenä ja siinä käsiteltyjä aiheita lasten ja nuorten kannalta merkittävänä. Kahden vuoden aikana sivusto on kasvattanut selvästi suosiotaan ja myös kävijämäärät ovat kasvaneet.

Myös ensimmäisen Tietoturvapäivän tavoitteessa onnistuttiin hyvin: Taloustutkimuksen ja Tilastokeskuksen vuonna 2004 tekemien tutkimusten mukaan kotikoneiden tietoturva parantui merkittävästi kampanjan aikana ja sen jälkeen.

Hyväksi havaittua

Tietoturvakoulu.fi-sivusto on havaittu hyödylliseksi ja toimivaksi myös monissa muissa EU-maissa. Eri-ikäisille koululaisille suunnattuja tarinoita on hyödynnetty tai tullaan hyödyntämään myös muiden Euroopan maiden tietoturvapäivä-hankkeissa, muun muassa Isossa-Britanniassa, Sveitsissä Ruotsissa ja Tanskassa, jossa sivusto on julkaistu kokonaisuudessaan tanskaksi.

Tietoturvapäivä palkittiin yhteiskunnallisesta viestinnästään syksyllä 2005. Yhteiskuntaviestinnän yhdistys YVY:n järjestämässä Vuoden 2005 Yhteiskuntaviestintäteko -kilpailussa hanke sijoittui jaetulle toiselle sijalle.

Tietoturvakoulu.fi-sivusto sai tunnustusta Suomen eOppimiskeskuksen järjestämässä eEmeli 2005 -laatukilpailussa. Finaaliin pääsi kaikkiaan 12 e-oppimistuotetta. Tietoturvakoulu.fi sijoittui kilpailussa niin ikään jaetulle toiselle sijalle.

Järjestäjät

Vuoden 2006 Tietoturvapäivän järjestivät D-Fence Oy, Elisa Oyj, fiMUG ry, Finnet, F-Secure Oy, Hewlett-Packard Oy, Huoltovarmuuskeskus, Hämeen Puhelin Oy, Kangasalan sivistyskeskus, kauppa- ja teollisuusministeriö, Keskuskauppakamari, Kuluttajavirasto, liikenne- ja viestintäministeriö, Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Microsoft Oy, Opetushallitus, opetusministeriö, Panda Software Finland, Pelastakaa Lapset ry, TeliaSonera Finland Oyj, Suomen Kuntaliitto, Suomen Yrittäjät, TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry, Tietosuojavaltuutetun toimisto, Tietoturva ry, Tietoyhteiskuntaohjelma, valtiovarainministeriö, Viestintävirasto, VTT, Väestörekisterikeskus

Tietoturvapäivää vietetään jälleen helmikuussa 2007, jolloin jatketaan koululaisten, pk-yritysten ja internetin kotikäyttäjien tietoturvatietoisuuden kohentamista ja ylläpitämistä.

Lisätietoja

Anna Lauttamus-Kauppila, puheenjohtaja, Viestintävirasto,
p. (09) 6966 404, 050 563 5724

Heli Alanko, projektikoordinaattori, Viestintävirasto,
p. (09) 6966 838, 040 719 7431

Nora Elers, tietoturvallisuusasioiden neuvottelukunnan sihteeristön vastuusihteerini, FiCom ry,
p. (09) 6812 1015, 050 574 6977